

Työmelulle altistuminen on tunnistettava

Melu on tutkimusten mukaan yksi laajimmista ja häiritsevimmistä työympäristöongelmista. Sille altistuminen on osoitettu vaikuttavan psyykkisiin toimintoihin, kuten keskittymis- ja suorituskykyyn sekä käyttäytymiseen. Melua vaimentamalla voidaan parantaa työympäristön viihtyvyyttä ja työtehoa.

[Valtioneuvoston asetus \(85/2006\)](#) velvoittaa työnantajan suojelemaan työntekijöitään melusta aiheutuvilta vaaroilta. Melulle altistuminen tulisi ottaa huomioon jo työtiloja ja työprosesseja suunniteltaessa sekä koneita ja työvälineitä hankittaessa.

Työnantajan on selvitettävä työntekijöiden altistuminen melulle ja tunnistettava melua aiheuttavat tekijät. Meluallistus on syytä mitata, jos keskustelu työpaikalla vaikeutuu tai jos on hetkittäinkin huudettava saadakseen äänensä kuuluviin.

Meluallistuksen arvioijan tai mittajaan tulee olla työterveyshuollon asiantuntija tai muu henkilö, jolla on riittävät tiedot ja taidot tehtävän suorittamiseksi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää melun ominaisuuksiin, altistuksen keston sekä työympäristön ja mittauslaitteen ominaisuuksiin.

Työntekijöiden edustajalla on oikeus olla mukana melun mittauksessa ja sen tuloksista on tiedotettava työntekijöille. Työnantajan on poistettava tunnistamansa melusta aiheutuvat haitat ja vaarat. Jos tämä ei onnistu, hänen on vähennettävä niitä niin paljon kuin mahdollista.

Raja- ja toiminta-arvot

Valtioneuvoston asetus antaa päivittäisen meluallistuksen raja-arvoksi 87 desibeliä (dB) ja äänen huippupaineen raja-arvoksi 200 pascalia (Pa), mikä vastaa 140 desibeliä. Raja-arvoja sovellettaessa työntekijän käyttämien kuulosuojainten vaikutus otetaan huomioon. Jos työntekijän altistuminen ylittää raja-arvon, työnantajan on viipymättä saatava altistuminen raja-arvoa pienemmäksi. Kuulosuojausta on parannettava tai melua tai altistusaikaa vähennettävä niin, ettei raja-arvo enää ylity.

Jos työntekijän päivittäinen meluallistus ylittää 80 dB tai äänen huippupaine 112 Pa, työnantajan on hankittava työntekijää varten työpaikalle henkilökohtaiset kuulosuojaimet. Jos työntekijän päivittäinen altistus on 85 dB tai enemmän tai äänen huippupaine vastaavasti 140 Pa, työnantajan on annettava työntekijälle henkilökohtaiset kuulosuojaimet, joita työntekijän on käytettävä. Niille työntekijöille, joiden päivittäinen meluallistus ylittää 80 dB tai äänen huippupaine 112 Pa, on annettava riittävä ohjaus ja opetus melun vaaroista ja niiden torjunnasta.

Jos työntekijän päivittäinen meluallistus ylittää 85 dB tai

äänen huippupaine 140 Pa, työnantajan on riskin arvioinnin perusteella laadittava ja toteutettava meluntorjuntaohjelma. Ne alueet, joissa melutaso säännöllisesti ylittää 85 dB tai äänen huippupaine 140 Pa, on varustettava määräysmerkeillä "Käytettävä kuulosuojaimia". Alueet, joissa melu on erittäin voimakasta ja jatkuvaa, on rajattava ja niille pääsyä rajoitettava, jos se on teknisesti mahdollista.

Meluntorjuntaohjelma

Meluntorjuntaohjelma on työnantajan laatima suunnitelma meluhaittojen vähentämiseksi työpaikalla. Ohjelmassa tulee selvittää syyt raja-arvojen ylittymiseen ja esittää tarvittavat toimenpiteet meluhaitan vähentämiseksi. Meluhaittoja työnantaja voi vähentää esimerkiksi seuraavin keinoin:

- valitsemalla mahdollisimman vähän melua aiheuttavat työmenetelmät ja työvälineet
- suunnitteleamalla työpaikat ja työpisteet mahdollisimman vähämeluisiksi
- suunnitteleamalla työn siten, että meluallistuminen vähenee tai keskeytyy aika ajoin
- pitämällä työvälineet ja järjestelmät kunnossa
- rajoittamalla meluallistuksen kestoja ja voimakkuutta
- opastamalla työntekijät työvälineiden oikeaan ja turvalliseen käyttöön
- käyttämällä melusuojia, kapselointia tai ääntä absorboivaa kattamista

Riskinarviointi

Meluntorjuntaohjelman toteuttamisajan työnantaja määrittelee riskin arvioinnin perusteella. Riskin arvioinnissa työnantajan tulee ottaa huomioon muun muassa:

- meluallistuksen taso, tyyppi ja kesto
- meluallistuksen toiminta- ja raja-arvot
- melun vaikutukset työntekijöihin, joiden terveydenhuolto on todennut olevan erityisen alttiita melulle
- melun ja tärinän yhteisvaikutuksesta
- melun ja muiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta syntyvät välilliset vaikutukset
- teknisten laitteiden valmistajien antamat tiedot melupäästöistä
- mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisia, vähemmän meluallistusta aiheuttavia työvälineitä
- altistuminen melulle oloissa, joissa työntekijä oleskelee työn vuoksi varsinaisen työajan ulkopuolella

Lisää tietoa:

www.tyosuojelu.fi/fi/melu

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi melusta aiheutuvilta vaaroilta (85/2006)

(<http://www.tyosuojelu.fi/fi/s20060085/1080>)

Melulaskin: www.tyosuojelu.fi/fi/melulaskin